

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעוועב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

ב"ה

שאלות און ידיעות

אויף

ני"ן

נאמען

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות ב"ק מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

כיתח ג' (א) הר"ר הערש"ל גראס הי"ו

בס"ד

שאלות אויף פרשת תולדות

א. מיט וואס האט מען געוויזן פאר די רשעים אז יצחק איז א זון פון אברהם און נישט פון... ?
ווייל זיין פנים האט אויסגעזעהן פונקט ווי אברהם.

ב. צו וועמענס בית המדרש איז רבקה געגאנגען פארשטן ?
צו די בית המדרש פון שם ועבר.

ג. פון וואס האט רבקה מורא געהאט ווען זי האט געזעהן אז ער וויל ארויס גיין אויך ביים בית המדרש און אויך לעבן בית עבודה זרה ?
אז עס וועט זיין א קינד וואס איז אמאל א צדיק און אמאל א רשע.

ד. פארוואס האט יעקב געקאכט רויטע לינדזן ?
ווייל אברהם אבינו איז נפטר געווארן, און ביי א אָבל איז א מנהג צו עסן לינדזן (הוסברנו באריכות הטעם כי זה עגול - גלגל החוזר בעולם).

ה. פארוואס האט דער אייבישטער אוועק גענומען אברהם אבינו פון די וועלט ?
ער זאל נישט זעהן עשו מיט זיין רשעות.

ו. פארוואס האט יצחק אבינו געבעטן צוויי גדיי עזים ?
איינס פאר א קרבן פסח און איינס אויף א קרבן חגיגה ווייל ס'איז געוועהן ערב פסח.

ז. וואס האט יצחק געשמעקט ווען יעקב איז אריין געקומען מיט די מטעמים ?
א ריח פון גן עדן.

א זוטא

ה'תשנ"א

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות ב"ק מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

כיתה ג' (ב) הר"ר מנשה ברוך קליין הי"ו

בס"ד

שאלות אויף פרשת תולדות

- א. מה היה קשה לרש"י בד"ה "ואלה תולדות יצחק"?
היכן מוזכר בפסוק תולדותיו של יצחק.
- ב. בן כמה שנים היה יצחק כשנשא את רבקה לאשה?
בן ארבעים שנה.
- ג. בן כמה שנים היה יצחק כשנולדו לו יעקב ועשו?
בן ששים שנה.
- ד. למה נעתר ה' לתפילתו של יצחק ולא לתפילתה של רבקה?
לפי שאינו דומה תפילת צדיק בן צדיק (יצחק), לתפילת צדיק בן רשע (רבקה).
- ה. מי קרא את שם יעקב? ומאיזה טעם?
יצחק קרא לו יעקב, על שם שאחז בעקב עשו.
- ו. מי קרא את שם עשו? ומאיזה טעם?
כולם קראו אותו כך, מפני שנעשה ונגמר בשעריו כבן שנים הרבה.
- ז. מאימתי התחילו מעשיהם של יעקב ועשו להיות ניכרים? ומה היה מעשיהם?
כשגדלו ונעשו בני י"ג שנה. עשו היה איש שדה ורמאי ויעקב היה יושב באהלה של תורה.
- ח. למה אהב יצחק את עשו?
כי עשו היה מביא את הציד שהיה צד.
- ט. למה אהבה רבקה את יעקב?
לפי שיעקב היה איש תם יושב אוהלים.
- י. מה היתה בקשת עשו מיעקב כשבא מן השדה? ומה היתה תשובתו של יעקב?
עשו ביקש ליעקב שישפוך לפיו מן התבשיל שבישל, ויעקב השיב לו שמסכים בתנאי שימכור לו את הבכורה.
- יא. למה רצה יעקב את הבכורה?
משום שהעבודה שהיתה על ידי הבכורים לא יהיה על ידי עשו שהוא רשע.
- יב. לאיזה ארץ רצה יצחק לרדת בימי הרעב? ומדוע?
יצחק רצה לרדת לארץ מצרים בימי הרעב, כי אביו אברהם גם ירד למצרים בימי הרעב.
- יג. מה אמר אז הקב"ה ליצחק? ומדוע?
הקב"ה אמר לו שלא ירד למצרים, כי הוא נחשב לעולה ואסור לו לצאת לחוץ לארץ.
- יד. מה שאלו אנשי אבימלך ליצחק? ומה היתה תשובתו? ומדוע?
אנשי אבימלך שאלוהו על אשתו מי היא זאת, ויצחק ענה להם שהיא אחותו, לפי שהיה ירא שיהרגוהו.
- טו. אצל מי עוד קרה כדבר הזה?
אצל אביו אברהם.

פרשת תולדות

א תורה אויף די פרשה

ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק:

פארוואס שטייט "יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק", ווייל דער אייבישטער נעמט אן קודם א תפילה פון א צדיק בן צדיק פאר א תפילת צדיק בן רשע, דעריבער זאגט דער פסוק "ואלה תולדות יצחק בן אברהם", ווי אזוי האט יצחק בן אברהם געהאט תולדות (קינדער), ווייל "אברהם הוליד את יצחק" ער קומט ארויס פון א צדיק.

הקל קול יעקב והידים ידי עשו:

חז"ל זאגן אז ווען די אידן לערנען תורה בהתמדה, דעמאלטס ווערט זייער ארבעט געטוהן דורך די גוים, און זיי וועלן גיט דארפן גארנישט מאכן, און דאס איז טייטש "הקל קול יעקב" אויב עס וועט זיין די קול פון יעקב וואס ער לערנט תורה, דעמאלטס וועט זיין והידים ידי עשו אז אלעס וועט ווערן געמאכט דורך עשו, און די אידן וועלן גארנישט דארפן טוהן.

פרשת תולדות

א תורה אויף די פרשה

וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת עֵשָׂו כִּי צִיד בָּפִיו:

לְבִאנְרָה אִיז זייער שווער צו פארשטיין ווי אזוי קען זיין אזא צדיק ווי יצחק אבינו וואס האט מקיים געווען די גאנצע תורה זאל ליב האבן עשו הרשע ווייל ער האט אים געברענגט צו עסן.

נאר מ'קען עס פארענטפערן מיט א מעשה וואס איז געווען ביים הייליגן צדיק דער באר מים חיים זי"ע, ער האט געהאט א זוהן מיטן נאמען ר' קלונימוס קלמן וואס ער האט זיך נישט אויפגעפירט שיין, און איז נישט געווען ערליך, און די חסידים האבן געמיינט אז דער רבי ווייסט נישט פון דעם, און זיי האבן געוואלט רעדן מיט אים דערפון כדי צו טראכטן עפעס א עצה ווי אזוי אים צוריק צו שלעפן ער זאל תשובה טוהן.

שטייענדיג אונטער דעם רבינ'ס טיהר, הערן די חסידים דעם רבינ'ס קול ווי אזוי ער רעדט, און ער זאגט: "רבנו של עולם, קוק נאר און זעה, ווי אזוי איך פיר זיך אויף מיט מיין קינד, אז אפילו ער פירט זיך נישט ערליך האב איך אים ליב, און איך רעד צו אים שיין, און איך מאך מיט אים נאר גוט'ס, כאטשיג איך בין דאך נאר א מענטש א בשר ודם, אוודאי דו הייליגער באשעפער, וואס דו ביזסט דער מלך מלכי המלכים, אונזער הייליגער טאטע, וואס דו ביזסט א טוב ומטיב און א רחום וחנון, איז זיכער אז דו דארפסט טוהן מיט אונז גוטס אפילו מיר האבן געזינדיגט פאר דיר, ווייל א טאטע דערווייטערט נישט זיינע קינדער פון זיך, אפילו ווען דער קינד איז שלעכט, און אפילו אונז טוהען מיר נישט דיין הייליגן ווילן, פון דעסוועגן לערן זיך אראפ פון מיר מיט א קל וחומר, און אזוי ווי א טאטע האט רחמנות אויף זיינע קינדער, אזוי זאלסטו זיך דערבארעמען אויף זיינע אידישע קינדער און אונז משפיע זיין אלע אונזערע באדארפענישן.

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות ב"ק מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

די חסידים האבן דעמאלטס געזעהן אז דער הייליגער צדיק דער באר מים חיים ווייסט גאנץ גוט ווי אזוי זיין זוהן פירט זיך אויף, און מיט דעם אלעם איז ער אים מקרב, כדי ער זאל קענען מיט דעם האבן א טענה צו דער אייבישטער אז ער דארף זיך אויך אזוי פירן מיט זיינע קינדער די אידן.

איינער פון די חסידים וואס איז דארט געווען איז געווען דער הייליגער צדיק רבי פייוויש פון בראדשין זי"ע, האט ער דעמאלטס געזאגט, אז מיט די מעשה פארשטייט מען אויך פארנוואס יצחק האט ליב געהאט עשו הרשע, ווייל יצחק וועט נוצן די טענה פאר'ן באשעפער ווען דער אייבישטער וועט קומען צו אים לעתיד לבוא און ער וועט אים זאגן "בניך חטאו" די אידן האבן געזינדיגט, וועט ער ענטפערן: רבוננו של עולם, איך האב אויך געהאט א זוהן וואס יעדער איינער האט געוואוסט אז ער איז געווען "עשו הרשע" און מיט דעם אלעם האב איך אים ליב געהאט אזוי ווי א טאטע האט ליב א קינד, אויב אזוי דארפסטו אויך ליב האבן דינע קינדער אפילו זיי האבן געזינדיגט און זיי פירן זיך נישט אויף אזוי ווי עס דארף צו זיין.

[און דאס זאגט די פסוק, "ויאהב יצחק את עשו", יצחק האט ליב געהאט עשו, ווייסטו פארנוואס, "כי ציד בפיו", כדי עס זאל זיין פאר א ציד און א תירוץ אין מויל פון יצחק לעתיד לבוא ווען דער אייבישטער וועט אים זאגן אז די אידן האבן געזינדיגט].

אבער מ'פארציילט אז דער זוהן פון דער באר מים חיים האט צום סוף תשובה געטוהן, ווען דער באר מים חיים איז אוועק געפארן פון טשערנאוויטץ זענען אלע מענטשן פון שטאט אים ארויס באגלייטן, און אויך דער זוהן איז מיט געקומען, און ווען ער האט זיך געזעגנט פון אים, האט אים דער באר מים חיים אנגעכאפט זיין האנט און אים געזאגט: "זאג מיר צו אז דו וועסט תשובה טוהן", און ער האט אים צוגעזאגט, און טאקע אויף זיינע עלטערע יארן האט ער תשובה געטוהן בתשובה שלימה און ער איז געווארן א ריכטיגער בעל תשובה גמור און איז נפטר געווארן בקדושה און ער ליגט אין בית החיים אין צפת, במקום שבבלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד.

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

פרשת תולדות

שרייב אריין די אות פון די ווארט ביי זיין טייטש

א געקעכטס	א	בקהתו
א רויטער	ב	אחות
און איין קעניגרייך	ג	לנכה אשתו
און זי איז געמאנגען	ד	ויעקתר
און זיי האבן גערופן	ה	ויתרצו
און זיי האבן זיך געשטויסן	ו	ותלך
און ער איז געווארן איבער געבעטן	ז	לדרש
און צוויי קעניגרייכן	ח	שני גוים
אזוי ווי א האריג מאנטל	ט	ושני לאמים
אקעגן זיין ווייב	י	יפרדו
די שוועסטער	יא	ולאם
האט אנגעכאפט	יב	מלאם
וועט זיך שטארקן	יג	יאמן
וועלן זיי זיך צושיידן	יד	אדמוני
ווען ער האט גענומען	טו	באדרת שער
פון דעם אנדערן קעניגרייך	טז	ויקראו
צו פארשטן	יז	אחזת
צוויי פעלקער	יח	נזיד

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות ב"ק מרן רבינו הקדוש זיעובי"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

מאד א סימן ✓ ביי די ריכטיגע קעסטל

↓ שאלות ↓

ער איינשטער	יחזק	רבקה	יעקב	יעשו	
					ווער האט געזאגט אים פון למה זה אנכי?
					ווער איז ארויס געקומען די ערשטע ?
					פאר וועמען האבן די מענטשן געגעבן א נאמען ?
					פאר וועמען האט יצחק געגעבן א נאמען?
					וועמען רופט די תורה אן "איש תם"?
					וועמען רופט די תורה אן "איש שדה"?
					וועמען האט יצחק ליב געהאט ?
					וועמען האט רבקה ליב געהאט ?
					ווער האט געקאכט רויטע לינגן ?

תלמוד תורה ישב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות ב"ק מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

↓ שאלות ↓

דער איינשיטער	יחיד	רבקה	יעקב	עשו	
					ווער האט געזאגט הלעיטיני נא ?
					ווער האט געזאגט מכרה פיום את בכרתך לי ?
					ווער האט געזאגט הנה אנכי הלך למות ?
					ווער האט געזאגט השבעה לי פיום ?
					ווער האט געזאגט אל תרד מצרימה ?
					ווער האט גישט געקענט זעהן אין די עלטערע יארן?
					ווער האט אנגעטוהן פאר יעקב די האריגע קלייד?
					וועמען האט יצחק געבענטשט די ערשטע ?
					ווער האט געזאגט הקל קל יעקב והידים ידי עשו?
					פאר וועמען האט מען געזאגט הקל קל יעקב והידים ידי עשו?

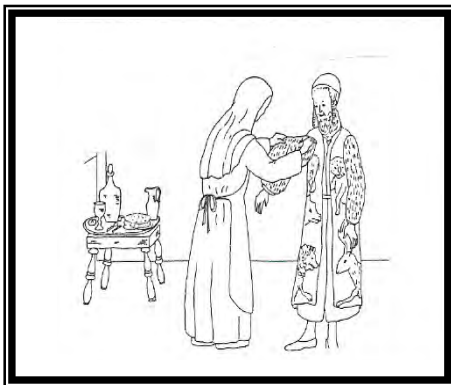
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

תלמוד תורה ישב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות ב"ק מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

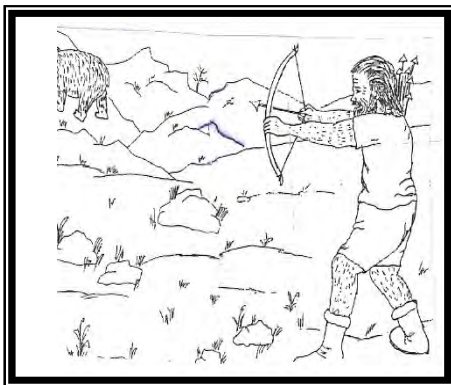
קרית יואל - בני ברק

צו א פאס צו די ריכטיגע בילד

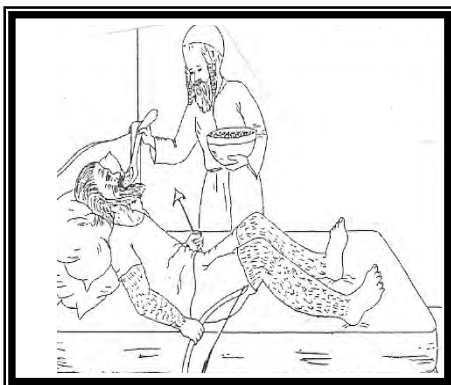
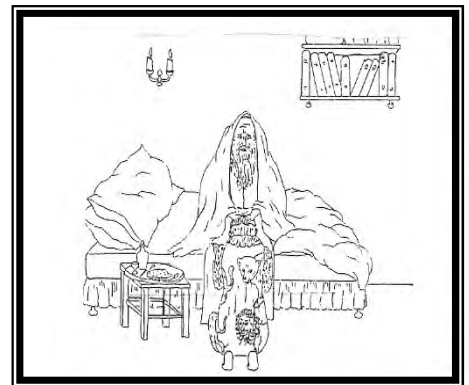
עשו פאנגט חיות

יעקב קאכט רויטע לינגען
עשו קומט אריין און
קינט גישט די מזונה

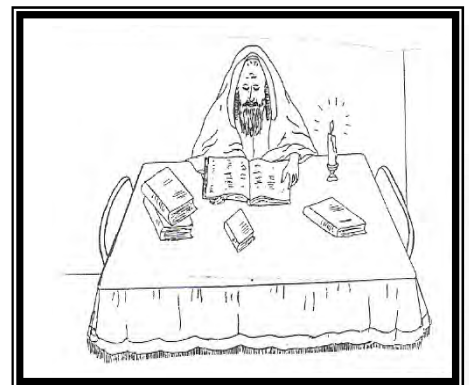
די מאמע רבקה האט
אנגעטוהן פאר יעקב
עשו'ס מאנטל

יעקב אבינו לערנט די
הייליגע תורה

עשו עסט אן א
ברכה

יצחק אבינו
פענטשט זיין זוהן יעקב

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות ב"ק מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

קעסטל רעטעניש

פאנג אן צו גיין פון דער אות ו' וואס איז אנהייב פון די קעסטל און טרעף די פסוק:

וַאֲלֶה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם
אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק:

ו	א	ל	ה	ד	ר	ת	י	י
ד	א	י	ת	ו	ל	ד	צ	צ
י	ת	ו	ק	א	ם	ה	ה	ק
ל	י	צ	ה	ב	י	ר	א	ב
ו	ה	ם	ה	ר	ר	ב	א	ו

ווען מ'ענדיגט דארף מען אריינשרייבן די איבער געבליבענע אותיות

אין די לידיגע קעסטלעך

וועסטו טרעפן פון וועלכע יאר האט מען געזעהן די חילוק פון יעקב און עשו

--	--	--

--	--	--	--	--	--

פון

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות כ"ק מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגדול שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

נעם ארום די ווערטער פון די פסוק וואס די טייטש איז:

אז אברהם האט געבוירן יצחק:

ואלה תולדת יצחק בן אברהם
אברהם הוליד את יצחק:

אז יצחק האט שטארק געבעטן פאר'ן אויבערשטן:

ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו כי עקרה
הוא ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו:

אז דער אויבערשטער האט אויסגעהערט זיין געבעט:

ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו כי עקרה
הוא ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו:

אז יצחק איז געווען זעכציג יאר ווען ער האט זי געבוירן:

ואחרי כן יצא אחיו וידו אחות בעקב
עשו ויקרא שמו יעקב
ויצחק בן ששים שנה בלדת אתם:

אז עשו האט געזאגט, פארוואס דארף איך די בכורה:

ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות
ולמה זה לי בכרה:

אז עשו האט געשוואוירן פאר יעקב:

ויאמר יעקב השבעה לי כיום
וישבע לו וימכר את בכרתו ליעקב:

אז די הונגער איז געווען אויסער די ערשטע הונגער:

ויהי רעב בארץ מלכד הרעב הראשון
אשר היה בימי אברהם וילך יצחק
אל אבימלך מלך פלשתים גררה:

אז אבימלך איז געווען דער קעניג פון פלשתים:

ויהי רעב בארץ מלכד הרעב הראשון
אשר היה בימי אברהם וילך יצחק
אל אבימלך מלך פלשתים גררה:

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

שאלות אויף פֿרשֶׁת תולדות

מאד א סימן ביי די ריכטיגע תשובה

וואס איז עשׂו געווען ווען ער איז אהיים

געקומען פון פעלד ?

◇ מיד

◇ פרייליך

◇ טרויעריג

וואס האט יעקב געגעבן צו עסן פאר עשׂו חוץ

פון רויטע לינזן ?

◇ פלייש

◇ ברויט

◇ מזונות

וואס האט עשׂו פארשעמט ?

◇ די בכורה

◇ די ספר תורה

◇ יעקב

וואו איז געווען א הונגער יאר?

◇ אין ארץ כנען

◇ אין ארץ מצרים

◇ אין באר שבע

וואו האט יצחק געדאוונט ?

◇ אין שוהל פון שם ועבר

◇ אקעגן זיין פרוי

◇ אין מערת המכפלה

ביי וועמענס שוהל איז רבקה געגאנגען פארשטן ?

◇ אין שוהל פון אברהם

◇ אין שוהל פון נח

◇ אין שוהל פון שם ועבר

וויפיל יאר איז יצחק געווען ווען די קינדער זענען

געבוירן ?

◇ פינעף און פופציג

◇ זעכציג

◇ דריי און צוואנציג

וויפיל יאר איז רבקה געווען ווען די קינדער זענען

געבוירן ?

◇ פינעף און פופציג

◇ זעכציג

◇ דריי און צוואנציג

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקדוש זיעו"ב א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגדול שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

שאלות אויף פרשת תולדות

מאד א סימן ביי די ריכטיגע תשובה

וועלעכע ריח האט יצחק געשמעקט ווען יעקב

האט אים געברענגט די עסן ?

פון גיהנום

פון גן עדן

פון טייטלען

פון וועמען האט עשו צוגענומען די האריגע מאנטל ?

נמרוד

בתואל

עפרון

וואס האט יצחק אבינו געבענטשט יעקב ?

ויתן לו

המלאך הגואל

יברכה ה' וישמרך

פארנוואס לאזט נישט דער אייבישטער גיין פאר

יצחק קיין מצרים ?

ווייל ער האט נישט געהאט קיין

פח

ווייל ער איז געווען הייליג פון די

עקידה

ווייל מ'האט געקענט צונעמען

רבקה אזוי ווי שרה

ווער האט געפרעגט פאר יצחק פארנוואס ער האט

געזאגט אז רבקה איז זיין שוועסטער ?

אבימלך

פרעה

בתואל

נעם ארום די ריכטיגע ענטפער

ער האט נישט געקישט די מזוזה	ער האט נישט געבענטשט	ער האט זיך נישט געוואשן	ער האט נישט געמאכט א ברכה	ויאבל
ער האט נישט געקישט די מזוזה	ער האט נישט געבענטשט	ער האט זיך נישט געוואשן	ער האט נישט געמאכט א ברכה	וישתי
ער האט נישט געקישט די מזוזה	ער האט נישט געבענטשט	ער האט זיך נישט געוואשן	ער האט נישט געמאכט א ברכה	ויקם
ער האט נישט געקישט די מזוזה	ער האט נישט געבענטשט	ער האט זיך נישט געוואשן	ער האט נישט געמאכט א ברכה	וילך

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות כ"ס מרן רבינו הקוה"ט זיעעבי"א - בנשיאות כ"ס מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

בס"ד

והיה בעץ שתול על פלגי מים - פרשת ראה